

Quart. homi-
nis & canis.

Septentrionalis
uersi.

Sexti homi-
nis, canis, &
clau.

inuenies, in hominibus autem (utpote quibus breuissimum pectus cōtingit) neutiquam, quam-
uis interim accuratē, num & is quoque musculus homini obtingat, expendendum suadeo. Hæc
intuitus, quartū hominis, canis uero sexti musculi caput, ab undecimo dorsum mouente di-
uides, ac illum à costis omnibus dissecans, qui ipsi inferatur, inuestigabis. huius itaque fun-
ctione obseruata, & ipso musculo à thorace absciso, intercostales musculi exteriores uniuersi
manifestissime oculis sese obiciunt. Quò autem & interiores cōtuearis, leui admodum sectio-
ne, in uno costarum interuallo, secundum inferiorem costæ sedem, conaberis exteriorem mu-
sculum diuidere, ac paulatim hamulo eleuatum, ab inferiori separare, ilico enim ipsorum natu-
ra, & fibræ occurrent inuicem contrario situ incumbentes, quanquam & interiores, aperto
thorace, rursus licebit examinare. Hæc interim, utcumque eos indagaueris, ut diligentissime
inquiras, num & interiores, & exteriores diuersis fungantur munijs, ac illi inspirationi, hi uero
expirationi (aut contrā) famulentur, an simul omnes mea sententia eidem muneri præstian-
tur, omnesque thoracem arctent. Quoniam autem iam antea, quæ peritonæo succinguntur, ex-
empta sunt, iecur inquam, lien, uenterculus, intestina & renes, nulla sectione adhibita, inferior
septi transversæ pars, conspicua euadit, ubi mox duos inspicis circulos, membraneum unum,
& carnosum alterum, ad hæc tria, quæ dixi, foramina, & tendines, ligamenta uel lumborum
uertebri adnata. Vt uero fibras ad amissim, & tendines illos, reliquamque sedem septi inferio-
rem exactius intuearis, peritonæum ab inferiori septi superficie manibus uenit dirimendum,
quod in porcis citra omne fieri negocium, in homine autem & cane non item. Cæterum ut su-
perior septi pars thoracis amplitudinem respiciens, in conspectum quoque ueniat, in homine
cultro aliquo mediocri, aut nouacula, aut paruo etiam cultello (quum cartilagine hominum,
quàm canum & simiarum molliores sint) à primæ costæ cartilagine, quæ ossi ipsius costæ com-
mittitur, sectionem ad infimam usque costam, per cartilagine utrinque molieris, deinde mu-
cronata cartilagine, sinistra manu eleuata, ab inferiori ossis pectoris regione, & huius loci carti-
laginibus septum transversum abrades. Deinceps erectis cum pectoris ossis cartilaginibus,
membranas interiori ossi sedi connatas, ac thoracis amplitudinem intersepientes, & uenas
simul & arterias, è iugulo pectoris exporrectas absecabis, donec pectoris os ab omnibus libe-
ratum, cum cartilaginibus à thorace commodè auferas. Reposito itaque paulisper pectoris
ossi, à septo membrana thoracis amplitudinem intersepientes, & cordis etiam inuolucrum, re-
scindentur, quod longè secus, quàm Galenus undique arbitrat, magna sui parte septo in
hominibus adnascitur, multò sanè aliter, quàm in canibus, & Galeni simijs. Insuper à septo ner-
uos ipsi insertos, uenam cauam, & stomachum absecabis, id à lumbis sensim cum suis ligamen-
tis abradens, liberatum uero, ac mensæ exporrectum, rursus si libuerit, examinabis. Iam pecto-
ris os in manus assumes, atque in parte ipsius interiori, secundum illius longitudinem singu-
los utrinque musculos tenues, carnosos, & amplos exporrigi conspicias. licebit hos à pectoris
ossi ac cartilaginibus, nouacula acutiori liberare, & cuius motus autores sint, inquirere. Vbi
& hos absecueris, interiores intercostalium contemplaberis, ac corde, pulmone, uenis, arterijs,
stomacho, & si quæ alia in thoracis capacitate habentur, ablati, thoracis musculorum admini-
strationi summam manuum impones.

DE THORACIS LIGAMENTIS.

Caput XXXVII.

IGNORA notatu thoracis ligamenta, ad duodecim thoracis terte-
bras spectant, unde & hæc cum reliquis dorsi ligamentis examinanda ue-
niunt. Costis autem ad uertebas nullum peculiare ligamentum obdu-
citur, præter membraneum, articulis omnibus commune, quod hic du-
rissimum est, & cartilagine nature particeps, atque id potissimum in-
ter transversos processus radicem, seu primæ costæ ad uertebam articu-
lum, & transversos processus apicem, uel secundum articulum accidit.
Cartilagine ipsi costis non alligantur, uerum ut dictum est, ipsa costarum ossa in illas de-
generant. Pectoris ossi, quæ cartilagine ipsi oblongis capitulis inarticulantur, nulla quoque
propria ad sunt ligamenta, nam duntaxat membraneum obtinet alijs articulis commune. Ni-
hil enim pectoris os, in ligamentis sibi peculiare uendicat. Verum ut & cæteris ossibus, mem-
brana quædam, quam quod os ambit, Græci uocant, pectoris ossi obducitur, at-
que hæc ualida ac quasi duplicata est, & hanc etiam ipsæ costarum cartilagine, unà cum co-
starum

starum ossibus communem exigunt. Atque hæc in thoracis constructione
na, quæ Veteribus Altera costas succingens tunica nuncupabatur, ut scilicet
nua, totam ambiens thoracis cavitatem, peritonæi naturam seruans, altera a-
stis propria, ipsi & pectoris ossi omni ex parte obuoluta. Licebit itaque
branas & ligamenta, exiguis cultellis in pectoris ossis & cartilaginibus obser-
costas uertebri committunt ligamenta, non nisi ablati dorsum mouentibus
tunè aggrediuntur.

DE MUSCULIS DORSUM MO- tibus. Caput XXXVIII.

Figura cap-
ituli. hæc
sententia pro-
nit.

MUSCULORVM sanè uicinitas, ilico musculis caput m-
qui dorsi motibus præfunt, subiungi oportuisse nobis
quum ante thoracis & abdominis musculos, dorsum
aptè administrari nequeant, nunc primum eorum quoque
gredi tempestiuū fuerit. In quo me Hercule (si modò in al-
enarratione ossium cognitio necessaria sit) memoriam
bere oportet, eorum quæ superiori Libro de dorsi fabri-
Non altius itaque uniuersum dorsum in ceruicem, thoracem, lumbos, sacru-
os partientes, neque diuersam uertebrearum articulationis rationem repetent
duodecimæ thoracis uertebre, aut quæcumque ea sit, quæ supra infraque susci-
eri quietem enarrantes, quot motibus dorsum agatur, modò recensamus. N-
sum à capite ad sacrum usque os, instar semicirculi quodammodo in neutrum
flectitur, deinde in rectam ueluti lineam, in neutram uergens partem erigitur
tus quoque, nec antrosum, nec retrosum exporrectum, instar semicirculi
uitur, ut iam quatuor simplices sint dorsi totius motus, flexio scilicet, & exte-
trum, ac sinistrum latus inclinatio. atque hi motus (si qui alij corporis) in ob-
sen in alteram partem uergentes fiunt. Flectimus enim dorsum non solum recte
trorsum aut sinistrorsum magis inclinatum, licet etiam, quum ueluti in semicir-
id inuoluimus, ad anteriora quoque, & ad posteriora, non autem solum recte
ducere ualeamus. Rursus hos motus, uti iam diximus, totum simul peragit do-
parte, quæ sub ceruice est, quiescente, sola ceruix eisdem prorsus, quos iam toti do-
motibus pollet, quos non solum quiescente reliqua dorsi parte ceruix obit, sed
dorso, aut flexo, aut extenso, aut in latus inclinato, quandoquidem laxè admi-
tim ceruicem mouere homini utilissimum fuit, & imprimis quum in contrari-
motus reliquis dorsi partibus ceruix agi queat. Vt cumque enim lumborum
cum thorace in anteriora flexeris, atque in flexione reseruaueris, nihil obstitit
uix in posteriora ualide reclinari extendique possit. Lumborum autem uertebra-
racis uertebrearum motu non admodum distinctus est, unà enim ferè mouentur
quod lumborum uertebri, laxior motus in omni differentia cōcreditus sit, e-
rum uertebri thoracis adnexarum occasione perficitur, tum etiam musculorum
tibus præficiuntur. Totus enim thorax unà quodammodo in latus inclinatu-
singulæ lumborum uertebre priuatim id magis possint. Verum ut hæc omnia ob-
commonstrat, ita multò maxime hos motus ipsi spinales dorsales uel musculi
quàm frigide, & nequaquam omnes à Galeno descripti. Erunt autem omnes u-
musculi simul in minimum numerum redacti, sexdecim, octo nimirum paribus
rum ceruicis primum recensēbimus, ab illis qui sub stomacho latitare dicu-
Primus itaque, qui parem in altero latere secundum habet, à quintæ thoracis
poris latere, ubi ipsi costa coarticulatur, principium sumit, quod carneum
instar anguli uisitur, & sursum oblique conscendens, uersus medium magis
uertebre corporis, obliquo fibrarum ductu proficiscitur. Illæ nanque ab ex-
sum oblique in interiora prorepunt adeo, ut iam ad tertiam thoracis uertebre
lateris musculi ampliores facti, inuicem quodammodo uiciniores fiant, in ex-
tum ab inuicem distabant, quanta corporis uertebre est latitudo. Atque hanc
cet ex inferioris uertebre corporis latere, principium seu explantationem du-
gis uersus medium superioris uertebre corporis infertionem moliantur) pe-
quouique sensim mutuo appropinquantes, ad anticam primæ ceruicis uertebre